

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ

Όν/μο:.....

Γ' Λυκείου
Γεν. Παιδείας
1-12-13

Κείμενο: Ο πυλώνας της φιλανθρωπίας .

Να χαρίσουν τη μισή περιουσία τους στους φτωχούς πρότειναν οι δύο πλουσιότεροι Αμερικανοί , Μπιλ Γκέιτς και Ουόρεν Μπάφετ. Η ιδέα που **κοινοποιήθηκε** προ ημερών , καλλιεργήθηκε κατά τη διάρκεια δείπνου πριν από ένα χρόνο , και μερικοί πλούσιοι έκτοτε έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον

Σήμερα που η πολιτεία δεν μπορεί να εγγυηθεί πλέον την κοινωνική προστασία και το δικαίωμα όλων στην υγεία , την παιδεία , την εργασία, η φιλανθρωπία αναδεικνύεται σε ρυθμιστή της ευημερίας .**Το κράτος έπαψε να είναι ο φορέας αποκατάστασης των κοινωνικών αδικιών**, η κοινωνική ασφάλιση που είχε ως στόχο , όταν θεσπίστηκε , να εξασφαλίσει την αναπαραγωγή του εργατικού δυναμικού , τείνει να μην αποτελεί πλέον δημόσιο αγαθό , η πρόνοια δεν νοείται σαν **καθολικό δικαίωμα** , έγινε εξατομικευμένη παροχή (όχι σε όλους αλλά σε ορισμένους υπό αυστηρές προϋποθέσεις). Όμως το δικαίωμα είναι παντοτινό , η προσφορά **πρόσκαιρη** . Η παροχή μειώνει την **ένδεια** , η ελεημοσύνη , την **ανακουφίζει** προσωρινά .

Η φιλανθρωπία αναπτύσσεται σε δύο πόλους σήμερα , τη χορηγία και τον εθελοντισμό . Και τα δύο μαζί , δηλαδή οι πολίτες που διαθέτουν χρήματα και θέλουν να τα διαθέσουν στους άλλους , μαζί με τους πολίτες που έχουν ελεύθερο χρόνο και μπορούν να προσφέρουν αφιλοκερδώς εργασία , αποτελούν τον τρίτο πυλώνα της οικονομίας . Έναν πυλώνα που οικοδομείται παράλληλα με την εγκατάλειψη της ιδέας ότι η αναδιανομή του πλούτου ανήκει στη σφαίρα της πολιτικής . Η απόσυρση του κράτους από τη χρηματοδότηση του κοινωνικού-ασφαλιστικού συστήματος οδηγεί σε ένα μεικτό σύστημα : λίγη δημόσια , συντριπτικά περισσότερη ιδιωτική ασφάλιση και αρκετή φιλανθρωπία από την πλευρά των όλο και πλουσιότερων πλουσίων .

Ως γνωστόν , παρά τη διεθνή οικονομική κρίση , ο παγκόσμιος πλούτος αυξήθηκε το 2009 κατά 11,5% στα 111,5 τρις δολάρια , με τους εκατομμυριούχους να αντιστοιχούν στο 1,7 τοις χιλίσις του πληθυσμού της Γής και να κρατούν στα χέρια τους το 38% του παγκόσμιου πλούτου , έναντι 36% το 2008 . Σύμφωνα με μελέτη της Boston Consulting Group,

« Global Wealth Report 2010» , ο αριθμός των ατόμων με περιουσία επτά ψηφίων και άνω έφτασε πέρυσι τα 11,2 εκατομμύρια , μία αύξηση της τάξεως του 14% σε σχέση με το 2008 .Το 10% των πλουσίων κατέχει το 85% του παγκοσμίου πλούτου .Αντιστρόφως , το 50% του πληθυσμού των φτωχών κατέχει το 1% του παγκόσμιου πλούτου , ενώ ο αριθμός των ανέργων άγγιξε το ένα δισεκατομμύριο .Αν το 1,6 τοις χιλίοις που κατέχει 42,37 τρις . δολάρια διέθετε τα μισά , ήτοι 21,18 τρις. δολάρια (κάτι εξαιρετικά απίθανο να συμβεί) θα μπορούσαν να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για να εξαλειφθεί πλήρως η φτώχεια στον πλανήτη .)

Όμως η αγορά δεν είναι φιλανθρωπική οργάνωση , είναι κυκλική , απρόσωπη , ουδέτερη , άκαμπτη .Οι επιλογές της δεν είναι ιδεολογικού τύπου , επειδή δεν έχει ιδέες .**Γνωρίζει** από τιμές όχι από αξίες. Αντιστοίχως , ούτε η φιλανθρωπία **στοχεύει** στην εξάλειψη των κροίσων και των επαιτών .Αλλά, περιστασιακά , στην **ελάττωση** του ανθρώπινου πόνου .Με δεδομένες τις φυσικές διαφορές ανάμεσα στους ανθρώπους , η ισότητα είναι μια ηθική επιδίωξη , καρπός όχι της ευσπλαχνίας αλλά μιας πολιτικής φιλοσοφίας .Αποτέλεσμα της πολιτικής οργάνωσης και του ιστορικού προσανατολισμού μιας κοινωνίας .

της Τασούλας Καραϊσκάκη
εφ. Η Καθημερινή

Ερωτήσεις:

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου.(80-100 λέξεις).

(Μονάδες 25)

B.1. Να αναπτύξετε την πρόταση «**Το κράτος έπαψε να είναι ο φορέας αποκατάστασης των κοινωνικών αδικιών**» σε 70-90 λέξεις .

(Μονάδες 10)

B.2. Να εντοπίσετε τον τρόπο ανάπτυξης της τελευταίας παραγράφου : «Όμως η αγοράμιας κοινωνίας» .

(Μονάδες 5)

B.3. Να γράψετε ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις λέξεις που ακολουθούν : δικαίωμα , πρόσκαιρη , ελάττωση , καθολικό γνωρίζει .

(Μονάδες 5)

- B.4.** Να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης της παρακάτω πρότασης και να τη μετατρέψετε στην αντίθετή της : «Να χαρίσουν τη μισή περιουσία τους στους φτωχούς πρότειναν οι δύο πλουσιότεροι Αμερικανοί , Μπιλ Γκέιτς και Ουόρεν Μπάφετ»
(Μονάδες 6)
- B.5.** Το κείμενο που σας δόθηκε αποτελεί άρθρο .Να βρείτε τρία χαρακτηριστικά που το αποδεικνύουν .
(Μονάδες 4)
- B.6.** Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις λέξεις που ακολουθούν : κοινοποιήθηκε , ένδεια , ανακουφίζει , στοχεύει , ελάττωση .
(Μονάδες 5)
- Γ.** Με αφορμή τη φιλανθρωπική δράση του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων του σχολείου σας να απευθυνθείτε με μια ομιλία στους συμμαθητές σας .Αναφερθείτε στους λόγους που ωθούν τους ανθρώπους σε πράξεις εθελοντικής προσφοράς –φιλανθρωπίας . Ακολούθως να εξηγήσετε αν η εθελοντική δράση μπορεί να αποτελεί μόνιμη και αποτελεσματική απάντηση στην ανθρώπινη δυστυχία ή αν απαιτείται και η ενεργοποίηση άλλων πολιτικών και διεθνών φορέων .(περίπου 500-600 λέξεις)
(Μονάδες 40)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ)

- A.** Η αρθρογράφος αφορμώμενη από την απόφαση των δύο πλουσιότερων Αμερικανών να δωρίσουν τη μισή τους περιουσία, πραγματεύεται την έννοια της φιλανθρωπίας τη στιγμή που η πολιτεία αδυνατεί να διασφαλίσει τα δικαιώματα αποκαθιστώντας τις αδικίες. Ειδικότερα , διακρίνει τις δύο μορφές της φιλανθρωπίας , τη χορηγία και τον εθελοντισμό , που αποτελούν έρεισμα της οικονομίας .Έτσι, εφαρμόζεται ένα μεικτό σύστημα που συνδυάζει τη μικρή κρατική με τη μεγαλύτερη ιδιωτική μέριμνα .Επιπρόσθετα , με στατιστικά στοιχεία αποδεικνύεται η οξύμωρη αύξηση του παγκόσμιου πλούτου στη διάρκεια της διεθνούς οικονομικής κρίσης . Συγκεφαλαιώνοντας , συνάγεται ότι σε αντιδιαστολή με την ανάληψη αγορά , η φιλανθρωπία επιδιώκει την προσωρινή ανακούφιση ενώ η ισότητα αποτελεί ηθική επιδίωξη και πολιτική φιλοσοφία .
- B.1.** Η οικονομική ύφεση , που ταλανίζει τη χώρα ,αναντίρρητα έπληξε τόσο το βιοτικό επίπεδο των πολιτών όσο και την πίστη τους απέναντι στην πολιτεία και στο κράτος δικαίου .Πιο συγκεκριμένα , η αύξηση της ανεργίας σε συνάρτηση με την επιβολή δυσβάσταχτης φορολογίας οδήγησαν το μέσο πολίτη στη φτώχεια .Την ίδια στιγμή, νέοι πτυχιούχοι βιώνοντας καθημερινά τη ματαίωση των προσδοκιών τους μεταναστεύουν .Συνακόλουθα , τα αυτονόητα ανθρώπινα δικαιώματα στην υγεία και την παιδεία δεν αποτελούν προνόμιο όλων των πολιτών .Ως εκ τούτου , η ανεπάρκεια της πολιτείας αναδεικνύει την αναγκαιότητα κινητοποίησης των πολιτών προκειμένου και να διεκδικήσουν ένα καλύτερο αύριο και να δημιουργήσουν δεσμούς και θεσμούς οι οποίοι να ενισχύσουν τις δομές του κράτους .
- B2.** Ο κυρίαρχος τρόπος/μέθοδος ανάπτυξης είναι η σύγκριση-αντίθεση: στη Θ.Π αντιπαρατίθενται η έννοια της φιλανθρωπίας με τον άκαμπτο πραγματισμό της οικονομικής αγοράς .(Όμως η αγορά δεν είναι φιλανθρωπική οργάνωση , είναι κυκλική απρόσωπη , ουδέτερη , άκαμπτη). Βέβαια η συγκριτική αντιπαράθεση συνεχίζεται μέχρι και την 5^η περίοδο της παραγράφου (.....ανθρώπινου πόνου).

Στο υπόλοιπο σώμα της παραγράφου εντοπίζεται η μέθοδος των Αιτίων-Αποτελεσμάτων .Ως Αιτία εμφανίζονται η πολιτική φιλοσοφία η πολιτική οργάνωση και ο ιστορικός προσανατολισμός μιας κοινωνίας « μια ηθική επιδίωξη , καρπός όχι της ευσπλαχνίας αλλά μιας πολιτικής φιλοσοφίας .Αποτέλεσμα της πολιτικής οργάνωσης και του ιστορικού προσανατολισμού μιας κοινωνίας» .Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι η ισότητα .

B.3. καθήκον , μόνιμη , αύξηση , ατομικό , αγνοεί .

B.4. Η σύνταξη της πρότασης είναι ενεργητική .Στην παθητική σύνταξη, η πρόταση μετατρέπεται ως εξής : «Από τους δύο πλουσιότερους Αμερικανούς , Μπιλ Γκέιτς και Ουόρεν Μπάφετ προτάθηκε να χαριστεί η μισή περιουσία τους στους φτωχούς».

B.5. Ένδεια = φτώχεια , πενία , στέρηση
Ανακουφίζει = καταπραΰνει , κατευνάζει , ξελαφρώνει
Στοχεύει = αποσκοπεί , αποβλέπει
Ελάττωση = μείωση , άμβλυνση
Κοινοποιήθηκε = γνωστοποιήθηκε , ανακοινώθηκε

B.6. Στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το κείμενο αποτελεί άρθρο :

- Επίκαιρος χαρακτήρας :(απόφαση των δύο πλουσιότερων Αμερικανώνκοινοποιήθηκε προ ημερών....)
- Δημοσίευση σε εφημερίδα : «Η Καθημερινή» .
- Θέμα γενικού ενδιαφέροντος : η φιλανθρωπία ως απόρροια της ανεπάρκειας του κράτους να αποκαταστήσει τις κοινωνικές αδικίες .
- Επίκληση στη λογική .Τεκμηρίωση με παράθεση πορισμάτων έρευνας και στατιστικών στοιχείων (4^η παράγραφος).
- Αναφορική χρήση της γλώσσας σε όλο το κείμενο .
- Αντικειμενικό ύφος σε όλο το κείμενο .

Γ. Φίλοι συμμαθητές ,
αγαπητοί συμμαθητές .

Ενδεικτικός Πρόλογος

Ο εθελοντισμός και η φιλανθρωπία αποτελούν χαρακτηριστικά μιας κοινωνίας η οποία χαρακτηρίζεται από ευαισθησία για το συνάνθρωπο και τα προβλήματά του , γεγονός που αποτελεί πρόταγμα και επιταγή των καιρών μας .

Κύριο μέρος: Οι σημαντικότερες αιτίες που προτρέπουν τους ανθρώπους να προσφέρουν εθελοντικά στο κοινωνικό σύνολο είναι :

1. Τα οξύτατα , σε παγκόσμια κλίμακα , περιβαλλοντικά και κοινωνικά προβλήματα (καταστροφή του περιβάλλοντος , υποσιτισμός και εξαθλίωση στον υπανάπτυκτο κόσμο , πόλεμοι, φυσικές καταστροφές , ναρκωτικά , κοινωνικές ομάδες που δοκιμάζονται και υποφέρουν) .
2. Η δραματική παρουσίαση της ανθρώπινης δυστυχίας από τα μέσα ενημέρωσης .
3. Η ευαισθησία των ανθρώπων και η συνειδητοποίηση ότι η αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων προϋποθέτει την προσωπική τους ενεργοποίηση και δράση .
4. Η απογοήτευση του σύγχρονου ανθρώπου από τον καταναλωτικό και αγχώδη τρόπο ζωής και η αναζήτηση της χαράς και της συναισθηματικής πληρότητας μέσα από την ανιδιοτελή προσφορά στον συνάνθρωπο .

Μεταβατική παράγραφος

Ο εθελοντισμός αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά κινήματα της εποχής μας , με τεράστια προσφορά .Απαλύνει τον ανθρώπινο πόνο ανακουφίζοντας και ενισχύοντας , υλικά και ηθικά άτομα που υποφέρουν .Προτάσσει το κοινό καλό και γαλουχεί τους νέους με τις αξίες της αλληλεγγύης , της συλλογικότητας και της συμμετοχής.

Ωστόσο , όσο σπουδαία κι αν είναι η εθελούσια προσφορά για την αντιμετώπιση των πανανθρώπινων προβλημάτων , δεν αποτελεί από μόνη της επαρκή και μόνιμη λύση .

Απαιτείται , λοιπόν , η δραστηριοποίηση των διεθνών οργανισμών, αλλά και η βοήθεια των ανεπτυγμένων κρατών προς τις φτωχές χώρες .Πιο συγκεκριμένα , επιβάλλεται :

1. Διεθνής συνεννόηση με στόχο τη δικαιότερη κατανομή του πλούτου παγκόσμια , την καταπολέμηση του υποσιτισμού και της φτώχειας και την εξασφάλιση ενός ανεκτού επιπέδου διαβίωσης για όλους τους κατοίκους του πλανητικού χωριού .
2. Διακρατική συνεργασία για την αντιμετώπιση των δομικών ανεπαρκειών των χωρών .
3. Δίκαιοι όροι οικονομικής συνεργασίας , αμοιβαία επωφελείς για τις βιομηχανικές και τις αναπτυσσόμενες χώρες .
4. Προώθηση της δημοκρατίας , ώστε οι λαοί να απαλλαγούν από αυταρχικά και διεφθαρμένα καθεστώτα που διαιωνίζουν πολέμους, υποδαυλίζουν συγκρούσεις , ανθρώπινες τραγωδίες και αδιαφορούν για τις συνθήκες διαβίωσης των πολιτών .

Επίλογος

Ο εθελοντισμός , προβάλλοντας αξίες που αναβαθμίζουν την ανθρώπινη ύπαρξη , προσφέρει ένα σημαντικό έργο στην ανθρωπότητα .Είναι όμως , αναγκαία τόσο η ενίσχυση των εθελοντικών οργανώσεων όσο και , κυρίως , η ανάληψη πρωτοβουλιών από τα κράτη και τους διεθνείς οργανισμούς για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που ταλανίζουν την ανθρωπότητα